

conuersionem quasi in aera leuantur. **P**remi-
nentes igitur in quinta feria in ecclesia introdu-
cuntur quasi segregati a malis et ab hominibus deli-
ciosis in celis animo conuersantur. **P**reterea in fi-
ne quinte etatis quam hec quinta feria signifi-
cat. **J**ohannes baptista penitenciam predicauit
et dominus noster venit in mundum peccata ab-
soluens. prout in prima huius diei oratione di-
citur. **R**ursus in hac die institutum sacramentum
sacramentorum. scilicet corporis et sanguinis
domini. cum dominus uetus firmuit testamen-
tum. et nouum inchoans panem et uinum in cor-
pus et sanguinem suum transsubstantiauit quod
est sacramentum misericordie. quia ergo Christus
solus de misericordia crimina tollit ut promissus
est. ideo penitentes hac die reconciliantur. quod
hac die misericordie consecrauit sacramentum.
Et inde est quod missa huius diei solemniter canta-
tur. ut ibi dicitur. **M**erito igitur hac die quod tota
in remissionem peccatorum consecrata est pe-
nitentes reconciliantur ad percipiendum corpus
et sanguinis domini sacramenta. decuit itaque
hoc sacramentum sacramentorum institui in fine
quinte ferie adueniente. vi. feria. eo quod in fine
quinte etatis. et in primordio sexte lege finem et
euangelium sumptit exordium. **P**reterea hac die
absoluuntur. quia in ea Christus fuit captus et liga-
tus. que ligatio absolutionem nostram operata
est. hac etiam die Christus lauit pedes discipulorum
suorum. ut pedes et affectus nostros lauet. id
est soluet a peccatis. **F**orma uero reconcilia-
tionis hec est. **E**rit pontifex ad ianuas paten-
tes ecclesie ubi facient penitentes prostrati in
terra. et eos uice Christi uocat ad timorem domini
dicens ter. **V**e. **V**e. **V**e. filij auditi me. timorem
domini docebo uos. hanc esse Christi uocem probat
psalmi. **xxviii.** de quo sumitur. qui talis est
propheta **dauid.** **C**um mutauit uultum suum coram
abimalech. **A**bimalech interpretatur patris mei
regnum. per quod iudeos accipimus. coram quibus
uerus dauid mutauit uultum suum. id est sacri-
ficandi ritum et ferebat in manibus quasi panem
et uinum dedit discipulis dicens hoc est corpus
meum et hic est sanguis meus. quod quidem ho-
die factum est. dicens ergo pontifex vicarius ihesu
Christi. uenite penitentes. **I**nuitat ad corpus sangui-
nisque conuiuium. proinde pro eis orat. genua
flectit. eos ammonet. eosque reconciliat in ecclesia
introducatur. **I**llud etiam notabile est quod undique
ianue ecclesie patent. ad notandum uenientes
ab austro uel ab aquilone. id est iustos et pec-
catores quando accedant ad misericordiam non
esse prohibendo et a pascha in antea patebunt
eo quod in octaua nostre resurrectionis nihil erit
improperium peccatorum electis. **I**llud quoque
notabis quod penitentes in ecclesia recepti crines
et barbam quam nutrierant deponunt et seves-
tes mundas et culciores depositis. penitencia-
libus induunt a ioseph cupientes exemplum qui
de carcere ductus tonsus est et lotus et uestitus

decoratus. p. 13 q. 1 inuicem quod deponentes multitudine peccatorum induit uestimenta uirtutum.

De quinta feria

Hac etiam quinta feria secundo loco tris-
partitum oleum consecratur. quoniam hodie ag-
nus dei ad uictimam scilicet uesperam immo-
labatur. de cuius sanguine et uterque postis et
superliminare domorum in quibus erat edendus
liniebatur. ut in signo uiso exterminator egip-
ti domos sacri conuiuii preteriret intactas. in quo
prefiguratum est quod si frontibus nostris unctio
crismatis quasi sanguine Christi qui unctus inter-
fatur. signum crucis imprimitur. dyabolus in
domibus animarum nostrarum nullam nocens
di habet potestatem. **R**ecte ergo qua die illud
figuratum agebatur significatum sollemniter
celebratur. **S**ed diceret. consequens igitur
est ut hac die ueris firmentur. in frontibus
crismate sacro signentur. **R**espondeo sancta ec-
clesia illum in quo passus est dominus. luctui
dedicauit. et sollemniter et conuiuii gaudium
in diem tertium in quo resurrexit dominus re-
uoluit. ut tunc demum pro recuperata salute animarum
que est patrata in sexta feria et pro futura cor-
porum resurrectione. que donata est nobis in
ecclesia paschalis agni. conuiuium celebremus.
dicentes. pascha nostrum immolatus est Christus istud
itaque epulemur. **S**umentes ergo illud. unde
postes nostrarum frontium signare debemus
rectus ab ipsa signacione usque ad conuiuium pascha-
le cessamus. ut tunc submerso pharaone tran-
seunt per mare rubrum. signantes domos
exterminatorem paschale conuiuium celebremus.
Sed diceret. cur itaque in sabbatum crisma-
tis consecratio non differtur. **R**espondeo quia ab
hac quinta feria usque ad uesperam sabbati a mi-
strarum sollemniter uacamus. ipsam autem crisma-
tis nisi intra missarum sollemnia phas est consecrari.
Sed ante missam baptismum ouem celebrari
prout sub sabbato sancto dicitur. uel ideo in
quinta feria consecratio celebratur. quia Christus
in quinta fuit unctus etate. nam in quinta uenit
qui in sexta sanguinem consecrauit decus
unctione. **D**icit damel. ungetur sanctus sancto
rum. **E**t ysai. Spiritus domini super me eo quod un-
xit me. **A.** **E.** **M.** **M.** **E**t dauid. unxit te deus. **D.** **E.** **T.**
O. **L.** **E.** **P.** **R.** **E.** **C.** **U.** **I.** **U.** **S.** **C.** **U.** **I.** **U.** **S.** **C.** **E.** **P.** **I.** **T.** **C.** **U.** **M.**
uermum caro factum est. cum plenitudo diuini-
tatis in eo corporaliter habitauit. **T**unc autem
completa est. cum in baptismo super ipsum spi-
ritus sanctus in specie columbe descendit. ideoque
unctio que hodie conficitur ad ungendum usque
ad baptismum differtur. ut significemus spiri-
tum sanctum super dominum in baptismo uisibiliter
descendisse. et nos in baptismo spiritum
sanctum accipere. et his itaque patet in uespera
sabbati statim post baptismum esse firmandum.
ut postea celebretur paschale conuiuium. et quod
quibusdam placet. saltem in paucis esse tunc

confirmacionis misterium inchoandum Quia igitur de triplici oleo mencio facta est. notandum est qd triplex sacramentum ex eadem substantia fit olei. ad ostendendum qd unus sit spiritus sanctus. multiformis est tamen in dona sua. Unde apostolus. i. ad corinthios. xij. alij p spiritum datur sermo sapientie. alij sermo sciencie. alij fides. alij gratia sanctorum. hoc triplici oleo copiantur qd inde apparebit si olei triplicem proprietatem attendamus. Olea enim (vt dicit isidorus) est arbor pacis insignis. pignedo cuius valet ad reficiendos artus lassos et infirmos. et est pabulum luminis. quod est arbor pacis referre ad oleum crismatum. quod pabulum est luminis refertur ad oleum cathecuminoz. qd artus lassos et infirmos reficit ad oleum infirmoꝝ. Hicigitur tria precedentibus verbis applico aptantur. Si quidem in multitudine pacis esse videtur. qui dulcedinem interitus suauitatis gustauit. sicut dicit ps. Gustate et videte quoniam suauis est dominus. Sapor enim huius dulcedinis sensat ille qui dicebat. gratia dei sum id quod sum. primo ad cor. xv. c. Hec gratia est donum sapientie. que intelligitur per pacis oleum verum quia hinc sapor em in alium libenter deriuat vir fidelis. Idcirco alij datur sermo sciencie. Scia enim est doctrina qua fidelis aliorum verbo vel adminis exemplo instruitur. qui per balsamum intelligitur quia apostolus in hoc laborauit Idcirco cum dixisset gratia dei sum id quod sum. Statim subiunxit. et gratia dei in me vacua non fuit. hec duo simul iuncta scilicet oleum balsamum. et dulcor sapientie. et odor doctrine perfectum faciunt seruientem. que duo scilicet sapientia et doctrina ad oleum crismatum pertinent Ad oleum vero cathecuminoꝝ pertinet fides que mentem illuminat sicut oleum lumen prestat fides enim valet ad duo scilicet ad purgamentum et tutamen. purgat preterita vicia et tutelam prestat contra futura. sicut verba consecrationis huius olei manifeste ostendant. que inferius exponetur. Ad oleum infirmorum pertinet gratia sanitatum. id est sanitas corporis et mentis valde enim contrariisq; egritudinem sicut ex verbis benedictionis ipsius liquet. Quare autem infirmi et cathecumini unguuntur et de vinctioibus que fiunt ex hoc triplici oleo dictum est in parte prima sub titulo de vinctioibus Sequitur videre de ipsorum oleoꝝ consecrationibus. Et primo de oleo infirmorum. Secundo de oleo crismato. Tercio de oleo sancto Primo ergo de oleo infirmorum dicendum est. nam illud prius est consecratum. quam crismatum et sanctum. Et est ratio. quia illius sacramentum prius fuit tempore quam crismati vel sancti. Nam dominus discipulos suos docuit infirmos unguere. sicut in euangelio dicitur. oleo ungebant infirmos et curabantur. Et iacobus apostolus ait. Infirmatur quis. etc. vt sequitur. Oleum vero crismatum et sanctum. scilicet cathecuminoꝝ ab ecclesia

instituta sunt. et in veteri aliqua de vtroque habeatur similitudo. Ibi namque duplex oleum inuenitur. vnum videlicet crisma quo ungebantur reges. precepit enim dominus moysi vt conficeret crisma quo ungeret tabernaculum in dedicatione templi. et archam testamenti aaron. reges et sacerdotes et filios eius dicens. sumet aromata prima et oleum. Inde est quod vinctioe crismatis ecclesias et calicem consecramus. reges etiam et pontifices unguimus. Moyses tamen oleo materiali non legitur unctus. sed solum spirituali sicut et christus. Oleum etiam sanctum a lege sumptum est exordium. quo reges tamen et sacerdotes ungebantur. Alij dicunt quod oleum infirmoꝝ apostoli instituerunt qui cum illo egrotos ungebant. Oleum vero crismatum et cathecuminoꝝ apostolici viri instituerunt. et ideo consecratio olei infirmorum prior est tempore quam crismati. et etiam olei sancti. quia prior et maior et venerabilior est doctrina apostolorum quam papae. Unde autem olei consecratio non habet tale principium quale alia habent. quia non dicitur in eo dominus vobiscum. nec oremus. nec sursum corda. nec aliquid huiusmodi. nec etiam talem habet finem qualis in alijs consecrationibus dicimus. vt dicitur. scilicet per dominum nostrum iesum christum. etc. vel per eum qui venturus est iudicare viuos et mortuos. Sed sic clauditur in nomine domini nostri iesu christi. et est ratio. quod benedictio ipsius olei sancti non est officium per se. sed est embolismus precedentis officij quod apparet. quia cum ponatur ante illud verbum canonicis. per quem hec omnia domine bona semper creas. statim benedictione ipsa finita subiungitur. per quem hec omnia etc. Et sic est embolismus id est adiectio precedentis officij. scilicet illius orationis. Nobis ergo peccatoribus. vbi pro penitentibus oratur. Est enim duplex embolismus. putandum est in quarta parte sub tit. de silencio post orationem dominicam. Sed quare consecratio huius olei canonice adicitur. Respondeo primo ibi rationabiliter oleum morientium conficitur ubi mors domini consumatur. vt sicut mors domini destruxit mortis autorem. sic gratia que per vinctioem morti offertur destruat peccata. que sunt causa mortis. Secundo duo sunt de quibus in hoc officio agitur. scilicet ymolacio christi et ymolacio ecclesie. ymolacio christi fuit in cruce ymolacio ecclesie fit cum peccatum moritur. De ymolacione christi fit mencio in introitu. Nos autem gloriamur. etc. et specialiter in canone. De ymolacione ecclesie fit mencio in epistola. vbi dicitur. Si nosmetipsos iudicauerimus non utique iudicauerimus. Sunt etiam alia duo. scilicet infirmitas et medicina. infirmitas ex peccatis sepe prouenit. medicina de gratia dei. De infirmitatibus ait paulus in epistola. qui indigne manducat et bibit corpus et sanguinem domini iudicium sibi manducat et bibit. non diiudicans corpus domini. Idcirco hos multi infirmi et

Imbecilles et dormiunt multi. De medicina dicit iacobus. Infirmatur quis in vobis inducat presbiteros ecclesie. et orant super eum. ungentes eum oleo in nomine domini. et oratio fidei salvabit infirmum. et alleviabit eum dominus. et si in peccatis sit dimittuntur ei. Si igitur propterea infirmabantur. quia manducant corpus domini indigne. et gratia spiritus sancti quam significat hec unctio eos saluat. merito consecratio corporis domini adicitur consecratio huius olei. Per passionem enim domini cuius memoratio fit in consecratione corporis prostratus est dyabolus et gratia spiritus sancti. et signum est unctio dyaboli arma id est peccata quotidiana tolluntur. Tercio ideo consecratio olei infirmorum consecrationi corporis christi adiungitur. quia novissima oratio consecrationis corporis christi ex vero penitendum fit. et in ea sub ea consecratur oleum pro penitentibus. ubi eorum sacrificia domino offeruntur. Consequenter attendamus aliqua verba consecrationis huius olei infirmorum. dicitur enim ibi sic. Emitte spiritum tuum paraclitum in hanc pinguedinem olei. Rempe non sine causa ponitur ibi paraclitum. quod patebit si triplicis olei efficaciam attendamus. Oleum sanctum precipit siue in exorcismo olei sancti videlicet cathecumino precipit dyabolo ut recedat a cathecumino quod adhuc reputatur mortuus quousque non est baptizatus. Oleum crismale iam viuentes sanctificat. Oleum infirmorum sauciatis medelam prestat. quia vero egritudinem sequitur dolor. Unde in eadem consecratione olei infirmorum dicitur ad euacuandum omnes dolores et omnem egritudinem. sequiturque dolorem consolatio. Deo recte ibi ponitur paraclitum quod interpretatur consolator. In morbo tuo autem qui dolores non sentit non sequitur consolatio. sed nec sanus et sanctificatus. quia in eo non est infirmitas ex quo dolor indiget consolatione. Circa oblationem eiusdem olei infirmorum notandum est quod in ordinario ita scribitur. Offertur pontifici oleum. quod offerunt populi antequam dicatur. Per quod hec omnia semper domine bona creas. Rempe in exod. xxvii. c. prefiguratur ubi dicitur moysi quod accipiat a populo oleum oliuarum purissimum. Oleum siquidem cum offertur a populo tantum liquor est. sed per benedictionem fit sacramentum. Mistic autem hec oblatio siue administratio significat quod populus debet clero temporalia ministrare. spiritualia ministrant ei. Unde apostolus. Si seminavimus vobis spiritualia non est magni si vestra carnalia metamus. Consecrat autem oleum episcopus cum omnibus sacerdotibus ei assistantibus. quia hoc sacramentum fuit a christi discipulis institutum. vel tractum est ab antiqua consuetudine qua consueverat ecclesia primitiva cum filiis pontifice verbis et manibus corpus christi conficeret. forte ad testimonium. prout hodie in missa et ordinibus est ordinatore faciunt ordinati

et summus pontifex quod dicitur divina celebrat sacerdotes ei assistantes verbis et manibus et eo consecrant. Et quia (ut iam dictum est) huiusmodi consecratio est embolismus canonis. idcirco eam totam sicut et canonem sacerdotes cum eo dicunt. Unde perficit officium episcopus usque ad illum locum. Pax domini sit semper vobiscum. Et clerus respondet. et cum spiritu tuo. et tunc tacet. et solus episcopus communicat. Secundo videndum restat de oleo crismali. Fabianus enim papa statuit hac die. singulis annis debere confici crisma. quia novum est sacramentum. et ideo spiritus est innovandum et vetus conservandum. Ista enim ab apostolis eorumque successoribus accepit. a cunctisque tenenda mandavit. Circa quod sciendum quod crisma conficitur ex balsamo et oleo propter mysticam rationem. quoniam per oleum minoris specie designatur. iuxta illud evangelium. Prudentes virgines acceperunt oleum. et balsamum vero exprimitur odor fame. pro quod in libro sapientie dicitur. Sicut balsamum aromatizans dedit odorem. Oleum quod lucet additur balsamus qui redolet. quia fide operante per dilectionem lucere. et bona fama redolet ad honorem dei et ad utilitatem proximi demus. Odor enim balsami in oleo bonam facit operationem longe lateque diffusam. gratia spiritus sancti cooperante demonstrat. Secundo addit oleo balsamus. ad signandum quod in vultu christi respicitur celestis minor et gratia excellens quam in aliis. Nam ut hieronymus ait. virgo de virgine natus est. nisi habuisset in vultu oculisque quoddam desiderium. nunquam eum statim cum ingenti desiderio secuti fuissent apostoli. nec qui venerant ad eum comprehendendum corruissent. Iste minor operante dei gratia vultus electorum exhilarat. ut dominum cum magna dilectione imitentur. unde in prefatione que cantatur in consecratione crismatis dicitur dauid prophetaico spiritu sancto gratie tue sacramenta presenscens. vultus nostros in oleo exhilarandos esse cantavit. et paulo post. huiusmodi unctio vultus nostros iocundos efficit ac serenos. vultus nostri sunt operum nostrorum manifestatio. Tercio quod balsamus oleo additur ut omnes ex eo uncti fuerint operante gratia spiritus sancti conversatione doctrinae iungere videntur. Et hec duo scilicet vita et doctrina sunt onera in septem domibus. propter quod crismalis unctio fit. Nam sapientia ad vitam intellectus ad doctrinam. consilium etiam ad doctrinam. pietas ad vitam. et timor ad vitam refertur. Doctrina autem per balsamum intelligitur. ut premissum est. Crisma grece dicitur unctio latine que etiam domino nomine accomodavit. Nam christus a crismate dicitur. id est unctus. prout dictum est in problemio sede partis. Consecratur autem crisma in eo loco ubi consuevimus dare pacem. sicut et oleum sanctum. et ideo ut pax et concordia per unctioem

crismatis regnet in nobis. Crismate enim ungi-
mur et domus spiritus sancti repleti deo et homi-
nibus pacificemur. qz in malivolam animam nō
introibit sapientia. Dabet quidam crisma offi-
per se quod mchoatur a sursum corda. et finit
per xpm dominum nostrum qui vivit et regnat
enim ad eos qui sur exerunt et vivunt cum xpo
Sane postq̄ solus pontifex communicavit.
vt premissum est ipse vadit sedere super sedem
suam. et tunc xij. presbiteri parati. xij. aposto-
los significantes. et alij clerici discipulos signantes
descendunt in sacrarium ad apportandum solen-
niter tam oleum crismale q̄ sanctum. siue cathe-
cuminoz. hoc modo as/precedit duo luminaria
secuntur due cruces. et in eaz. medio vnus aco-
litus ferens ampullaz cu3 oleo futuro crismali
subsecuntur duo thuribula. et in eoz. medio al-
ter acolitus ferens aliam ampullaz cum oleo fu-
turo sancto. Subsequenter subdiaconus libz
euangelij ferens. deinde dicti psbri et alij cle-
rici bini secuntur vsqz peruenitur ad grad9 an-
altare. Nemp̄ duo luminaria sunt lex et prophete
que nobis saluatorem prenunciaverūt. due cru-
ces sunt duo martiria sine sanguine scz mortifi-
cacio corpis xpi que est crux a sinistris et cō-
passio proximi que est crux a dextris. Inter has
fertur oleum futurum crismale. quo imungunt
pugnatores qui debent esse parati ad martiriū
et semper duplici martirio debent se affligere
Crucem a sinistris habebat ille qui dicebat. ps-
ma ad corinth. ix. c. Castigo corpus meum. et
in seruitutem redigo. Crucem a dextris habebat
idem qui dicebat. secunda ad cor. xi. q̄s
infirmatur et ego non infirmor. quis scandali-
zatur et ego non vroz. Duo thuribula sunt du-
plex genus oracionis. scz oracio pro remouendis
malis. et orō pro adipiscendis bonis. Is duo
notat psalmista cum dicit. exaudi deus oracōz
scz que est pro adipiscendis bonis. et ne despe-
peris deprecationem meam scilicet que est pro
remouendis malis. Inter duo thuribula fertur
oleum futurum cathecuminoz. qz pro cas-
thecuminis est orandum. et eos orare oportet
ut ad robur q̄s per oleum crismale significatur.
valeant peruenire. Inde euangelium sequitur
quia in eo locus boni nostri est osunacio pres-
biteri et alij bini secuntur quasi dicuntur spōse
Cant. i. Trahe me post te. et curremus in odor-
rem vngentozum tuozum. Potest etiam dici
q̄ ampulla cum oleo futuro cathecuminoz. hu-
manitatem xpi significat plenaz spiritus sancto.
duo luminaria. due cruces et duo thuribula sūt
lex et prophete predixerunt xpm et dominum
esse venturum. Sequens vero euangelium as-
firmat quod lex et prophete predixerunt. ps-
biteri et clerici bini et bini sunt testes crismal-
misterij. Vbi sunt apostoli bini ad predicacōis
officium destinati cooperatores et testes xpi.
cantus isto. scz O redemptor. predicacōem
et oracionem significat apostoloz. Ampulla

q̄ in singulos ordines ad altare defertur. per
quod inuitur q̄ dominus in corpore suo ante
passionem officia septem ordinum adimpleuit
Premissimus deductionem olei crismalis sanc-
ti. siue cathecuminoz de sacrario vsqz ad sac-
tuarium. nunc dicamus de eadem vsqz ad epis-
copum. Postq̄ enim predicta processio venit
ad sanctuarium tunc ante altare ad orientem or-
dinat se disponunt hostiarij. lectores. exorcis-
te et acoliti. ita q̄ sextum locum obtinet subdy-
aconus. qui illa die legit epistolam. et p9 oēs
est acolitus cum ampulla. ita q̄ oīs sunt sub
vmbaculo sub quo ampulla delata est a sacra-
rio que defertur de vno ad alterum per q̄dam
oncionem sindonis albe. qua ex parte velata
est ampulla quousqz perueniat ad episcopum.
ita vt a medio sursum videre possit. Nemp̄ in
conexione sindonis conexio intelligitur cari-
tatis. ampulla xpristus est. vel ampulla cū cri-
sma corpus domini ex virgine maria assumptū
cum diuinitate scz xpm esse viuum significat. p̄-
missum ordinem quedam ecclesie seruant.
Est et alius ordo quem et alij seruant. Nam fer-
tur ampulla cooperata sindone alba in sinistro
brachio. portantem ampullam precedit lumen
et antecedunt duo sacerdotes vnus cum thuris-
bulo. alius cum cruce. et in medio eozum dia-
conus cum libro euangelij. et super capita eozuz
fertur vmbaculum seu palleum. et duo antece-
dunt cantando. In quo facto representatur p-
cessio quam fecerunt filij israhel. tendentes p-
desertum ad terram promissionis. quoniā syn-
donē archa ampullavna. lumen precedēs am-
pullā. columna ignis. que precedebat populū
sacerdos cum thuribulo. aaron cum thuribulo
Numeri. xvij. c. Sacerdos cum cruce. Josue cum
sceptro. dyaconus cum libro euangelij. moyses
cum libro legis. Vmbaculum est tabernaculū
vel nubes lucidissima que filios israhel obum-
brauit. qui cantantes procedunt. leticiam eozuz
significant qui ad terram promissionis transe-
runt. Vel duo cantores sunt predicatores. duo
precepta caritatis anunciantes. Hec autē om-
nia in figura contingebant illis. In hoc etiaz
facto representatur processio xpristi et eccle-
sie tendentis de hoc mundo ad patriam. Repe-
ampulla est xpristus. Syndō alba est sancta cō-
uersacio eius. In sinistro brachio tenetur. quia
hec omnia in hac vita que per sinistram signi-
ficatur acta sunt. vel quia conuersatus est in vi-
ta presenti. lumen precedens est iohannes qui
fuit lucerna ardens. diaconus in medio duozuz
sacerdotuz est xps in medio moyse et helie. duo
precedentes cum lumine sunt discipuli. quos
binos misit ante faciem suam. Ampulla fertur
cooperta vsqz ad altare. et tunc discooperitur
qz xpus q̄si coopertus fuit vsqz ad passionem.
Nam pene ab omnibus e9 ouersacio sancta dice-
batur. In passione fuit nudus hominum repu-
tacione. quia qui pacis diebus ante dixerat. bñ

dictus qui venit in nomine domini. clamauerunt crucifige crucifige eum. Quidam tamen priusquam ad altare perueniant ampullam mediam coopererunt et mediam nudam ad altare producunt quia christus ante passionem non latuit ut cum fugit in egiptum et cum inter cognatos querebatur et cum parentibus subiciebatur modo se palam exhibuit. ut cum predicauit ultra hominem dicens ego et pater unum sumus. et cum miracula fecit in quibus uirtutem sue diuinitatis ostendit. Ampulla statim postquam benedicta fuit ex parte cooperta. et ex parte discopta ut allata fuerat salutatur ab episcopo et presbiteris. quia christus postquam transiit ad altare crucis. id est ad uimolationem et se obtulit deo patri. sicut ampulla ad consecrationem episcopi aliqua parte cooperus suum nudum monstrauit. ut thomei alijs discipulis quos uoluit esse testes sue resurrectionis. Alijs uero inuisibilis fuit. uel quia pro parte nuda et pro parte cooperta salutatur. quia christus in humanitate manifestus. et in diuinitate occultus ab omnibus ueneratur. Salutantur autem ampulle quinque ab episcopo. ut de quinque uulneribus gratiarum actio christo reddatur. postquam autem ampulla salutata est a ministris altaris cooperitur. ut a nemine nuda uideatur. et cooperta iterum salutatur. quia christus postquam salutauit et manifestauit se discipulis suis quos uoluit suos. siueque resurrectionis esse testes ascendit in celum et inuisibilis factus est hominibus. **P**ed quibus eius presentiam corporalem si uideamus in uenerando eum quotidie salutamus. quia et discipuli eum ascendentem in celum adorauerunt. tandem ampulla in sacrarium refertur. et christus in celum quod ueneratur per fidem. donec perueniamus ad ipsum. id est in domo ista est eius caro uel ueritas immaculata. **S**ane episcopus ter alatur in ampullam. **P**rimo quia sicut alatus ab interioribus et secretis procedit ad pulpitem et uocatur spiritus. sic episcopus per spiritum suum demonstrat spiritum sanctum a patre et filio procedentem in corpore domini habitare. Ampulla enim cum crismate cooperus signat cum diuinitate. Ampulla uero cum oleo humanitatem plenam spiritu sancto designat. **S**ecundo etiam alatur quia legitur in euangelio quia dominus insufflauit discipulis dicens Accipite spiritum sanctum. et hic igitur alatur illam insufflacionem significat. ideo autem ter alatur quia tres persone sunt et nunquam spiritus sanctus est sine patre et filio a quibus procedit et a seipso uenit. datur autem spiritus sanctus officio sacerdotum. si non datur ab alijs. sic enim adest uirtus spiritus sancti per insufflacionem a sacerdote factam in honore et significatione ipsius spiritus sancti. sicut per uerba que dicuntur in nomine suo. **H**is pactis cantatur agnus dei et oratio. **T**ercio loco tunc oleum sanctum seu cathecumorum de eodem deductum promissum est. **S**ciendum est quod oleum benedictum propter hoc officium. nam post exorcismum. quoniam episcopus lenta uoce dicit quasi per faciones

michoat dicens. Dominus uobiscum. Superius corda. et fmitur per eundem dominum in christum qui tecum uiuere. et in eo loco consecratur ubi deus patris domini. **H**oc enim est opus gratie dei ut pacem concordiamque inter nos habeamus et per uinctioem patris habeatur. **O**lea nepe ut dicitur est. et arbor pacis insignis quod per figuratum est in uerbo. sicut uerba benedictionis habent que sunt in uerbo. et cum in diuinitate diluimus expiarentur effuso similitudine futuri munus per ramum uirginis oliue. pacem terre redditam nunciavit. **V**aliam autem benedictionem ad duo. scilicet ad purgacionem et tutelam ad purgacionem ut si quod cathecumino postquam uenit in scrutum ad habere macule recedat. **A**d tutelam ut diabolus expulsus redire non audeat. **H**abere orationem benedictionem. **D**icitur quod illis ad uisum spiritum tuum ad habere macule recedat. ad tactum benedictionis facti oleum de purgacione. **D**e tutela sequitur. nullis spiritualibus neque locis. nulla refugis et tutibus factas. nulla insidiantibus malis latendi inia re/imperatur. quia uero diabolus se damnans marie in futuro iudicio nouit. et inde tremat. ideo exorcismum terminat. per eundem dominum. in christum. in uerbo. et in matris. per igitur. exorcismum enim est adiuracio nam in eo adiuratur diabolus ut recedat. **I**tem quia oleum profusa baptizati spiritus igitur benedictionem ideo orationem terminat per eundem dominum. in christum.

De locutione pedum
Tercio seriatim misse benedictionem officium profes quam. **S**ane in persona penitencium cantat ecclesia in principio misse. **P**ros autem gloriari oportet. **T**ales enim dicitur et potest gloriari in cruce qui penitentiam perfecte egerunt. et quoniam in hac die institutum est sacramentum sacramentorum. ut promissum est. ideo ob solemnitate noui sacrificij et propter gaudium recollectionis penitencium cantat ecclesia in missa cantica leticie propter aliam. et missa solennis de in contentu et ornatu ministrorum. sic in festo natalis christi. **P**rius festum omnia alia excellit. excepto festo trinitatis. et uideatur quodammodo ecclesia sibi oratoria. cum in alijs benedictionis horis cantica leticie recitat et eas sibi breuitate. et quasi flebiliter dicit. si non est contritio. quia alia est causa leticie alia tristitie propter memoriam enim passionis est tristitia. propter misterium enim facti sacramentorum est gaudium. et ideo ex misterio bonifacij pape cantat ecclesia gloria in excelsis deo. quia gaudent angeli de uisitatione penitencium. et in ecclesijs in quibus eximiam officium non in alijs. putant quodam dicunt. ubi enim episcopus presens non est. nec gloria in excelsis deus. nec alie solemnitates seruantur ut dicunt. quamuis et tunc. nec flectamus genua. nec orationem super populum dicatur. **E**plam uero. **C**onuenientibus. et que est prima choer. xi. est de modo sumendi cenam domini. **R**esponsorium est de cruce siue christi per crucem exaltacione. **X**ristus factus est obediens. et est sexti thomei. propter obedientie perfectionem. quoniam senarius numerus perfectus est. **E**uangelium est. ante diem. in iohanne. xii. c. ubi sequitur. **C**um dilexisset suos in his in fine dilexit eos. et est de dilectione et humilitate. quia illud sacramentum est dilectionis et humilitatis.